

απόψεις

Η μείωση της φορολογίας στην επιχειρηματική δραστηριότητα, μοχλός εγχώριας ανάπτυξης;

Η περίπτωση των ΗΠΑ

Μόλις προ ολίγων ημερών, ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών Στίβεν Μνούσιν παρουσίασε το εισηγούμενο πρόγραμμα φορολογικής πολιτικής της κυβέρνησης Τραμπ. Κύριο χαρακτηριστικό του εισηγούμενου προγράμματος είναι η προτεινόμενη οξεία μείωση του συντελεστή φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων από το 35% σήμερα σε 15%. Η πρόταση για την οξεία αυτή μείωση του επιχειρηματικού συντελεστή φόρου εισοδήματος συνοδεύεται από αντίστοιχη πρόταση μείωσης του ανωτάτου συντελεστή ατομικού εισοδήματος επιχειρηματιών (pass through businesses tax) από 39,60% σήμερα σε 15%, ο οποίος συντελεστής αφορά κυρίως στη μικρομεσαία και ατομική επιχειρηματικότητα. Παράλληλα, μαζί με την προτεινόμενη μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα εξαγγέλθηκε πακέτο φοροελαφρύνσεων και επιστροφής φόρων.

Όπως έχουμε πολλές φορές υποστηρίξει από τη στήλη αυτή, η φορολογία συνιστά το κατεξοχήν εργαλείο για τη χάραξη οικονομικής και ευρύτερα κοινωνικής πολιτικής. Έτσι, με τα προτεινόμενα αυτά μέτρα, η πρόσφατη Αμερικανική κυβέρνηση επιδιώκει μια «φορολογική και οικονομική επανάσταση». Επιδιώκει τη φορολογική ελάφρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ώστε να κρατήσει την επιχειρηματική απασχόληση εντός των Η.Π.Α. Όστε, με τον τρόπο αυτόν, να δημιουργηθεί κίνητρο για να αυξηθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα εντός των συνόρων, να αυξηθεί η απασχόληση και να μειωθεί το κόστος των παραγόμενων εγχώριων αγαθών. Με περαιτέρω συνέπεια, να αυξηθεί η εσωτερική κατανάλωση καθώς και η επένδυση στην εσωτερική αγορά. Η πρόθεση της νέας Αμερικανικής κυβέρνησης είναι σαφής: φροντίζει να δημιουργήσει στο εσωτερικό της χώρας συνθήκες ικανές, ώστε να αυξηθεί η εγχώρια επιχειρηματική δραστηριότητα και το εγχώριο παραγόμενο προϊόν, με περαιτέρω αποτέλεσμα την εγχώρια οικονομική ανάπτυξη.

Η κυβέρνηση Τραμπ δεν περιορίσθηκε στην εξαγγελία των ως άνω μέτρων φορολογικής ελάφρυνσης. Αντίθετα, επιχειρώντας να εξυπηρετήσει ακόμη αποτελεσματικότερα τον στόχο της εγχώριας οικονομικής ανάπτυξης, εξήγγειλε και μεγάλη μείωση του συντελεστή φορολογίας επί των επαναπατριζόμενων κερδών, από 35% σήμερα σε 10%. Ο στόχος είναι προφανής: να ξαναμπούν στις ΗΠΑ τα κέρδη που έχουν παραμείνει σε σχήματα του εξωτερικού και ανήκουν σε αμερικανικά επιχειρηματικά συμφέροντα. Η εισαγωγή των κερδών αυτών στις ΗΠΑ θα τονώσει αρχικά την εγχώρια κατανάλωση και κυρίως θα ενισχύσει την αποταμίευση-επένδυση επί του αμερικανικού εδάφους.

Έτσι, με αιχμή του δόρατος τη φορολογική πολιτική, η κυβέρνηση Τραμπ επιχειρεί την εγχώρια επιχειρηματική αναθέρμανση, ώστε να πετύχει διόγκωση του εγχώριου συνολικού προϊόντος. Και το επιχειρεί αυτό σε βάρος των άμεσα προσδοκώμενων από τη συλλογή φόρων, δημοσίων (φορολογικών) εσόδων. Η προσδοκία της κυβέρνησης Τραμπ είναι προφανώς η ταχεία και ομαλή αντικατάσταση των φορολογικών εσόδων από τα έσοδα που αντίστοιχα θα δημιουργηθούν από την αύξηση της αμερικανικής ανταγωνιστικότητας, με την τόνωση της εγχώριας απασχόλησης, επένδυσης και κατανάλωσης. Ο μεγάλος κίνδυνος είναι η αύξηση, ακόμη και ο εκτροχιασμός του αμερικανικού δημοσίου ελλείμματος.

Για την εξισορρόπηση μεταξύ της ανάγκης τόνωσης της εγχώριας επιχειρηματικότητας και της ανάγκης συγκράτησης του δημοσιονομικού ελλείμματος, πολλοί Αμερικανοί οικονομολόγοι προτείνουν την αντικατάσταση του παραδοσιακού φόρου εισοδήματος από φόρο κατανάλωσης, ο οποίος δεν αποθαρρύνει επενδύσεις και αποταμιεύσεις. Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων προτείνουν την επιβολή φόρου κατανάλωσης επί προϊόντων που καταναλώνονται εγχώρια, ανεξάρτητα του τόπου προέλευσής τους, κατά περίπου ανάλογο τρόπο με αυτόν του ΦΠΑ εντός του ευρωπαϊκού εδάφους.

Το σημαντικό όλων αυτών είναι η ζύμωση που σήμερα παρατηρείται στις ΗΠΑ, αναφορικά με τη φορολογία. Η διαφαινόμενη συνειδητοποίηση μεταξύ αφενός της ανάγκης τόνωσης της εγχώριας επιχειρηματικότητας ώστε να διασφαλισθεί ανάπτυξη και κατά συνέπεια καλύτερες συνθήκες διαβίωσης στους Αμερικανούς πολίτες και αφετέρου της ανάγκης να επιτευχθεί η οικονομική αυτή βελτίωση μέσω της φορολογικής πολιτικής ελάφρυνσης συνιστά ένα σημαντικό βήμα. Βήμα, το οποίο θα πρέπει να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε και εμείς για τη χώρα μας, μετά από οκτώ χρόνια συνεχούς οικονομικής κρίσης και ύφεσης. Είναι προφανές ότι όσο και να αυξάνει πλέον η φορολογική και ασφαλιστική επιβάρυνση, όσο και αν επιτυγχάνεται με την αύξηση αυτή η δημιουργία δημοσιονομικών πλεονασμάτων, η επιχειρηματικότητα δεν δύναται να επανεκκινήσει. Χωρίς τραπεζικό σύστημα υγιούς επιχειρηματικού δανεισμού, χωρίς ρευστότητα και χωρίς καταναλωτική δύναμη, αύξηση της εγχώριας επιχειρηματικής δραστηριότητας δεν δύναται να σημειωθεί!

Ασπασία Μάλλιου